

[Collet]

Formålet med de tre lovforslag er at overføre kompetence fra danske myndigheder til det grønlandske hjemmestyre. Denne kompetence overføres på to områder: dels overtager hjemmestyret selv ansvaret på erhvervsstøtteområdet, det drejer sig om i alt 35 mill. kr., dels overtager hjemmestyret ansvaret for produktion og salgsopgaver vedrørende grønlandske produkter, som hidtil har været varetaget af den kgl. grønlandske handel. De omkostninger, som den danske stat har haft til disse opgaver, vil så falde væk. Det drejer sig for lovforslagene som helhed om i alt ca. 150 mill. kr. Til gengæld vil den danske stat give et statstilskud til hjemmestyret svarende til det sparede beløb. Tilskuddets helt nøjagtige størrelse vil først kunne beregnes i forbindelse med udfærdigelsen af finansloven for 1985.

Det konservative folkeparti hilser med glæde disse lovforslag, som falder smukt i tråd med hjemmestyrekommissionens anbefalinger. Vedtages lovforslagene, vil de bidrage til at give det grønlandske hjemmestyre endnu mere indhold; de vil give Grønlands hjemmestyre mulighed for selv at forme det grønlandske folks fremtid på en lang række centrale områder, herunder fiskeri, fåreavl og fangst samt forarbejdning og salg af disses produkter.

Jeg synes, det i denne sammenhæng er værd at bemærke, at den danske stat overlader Grønland ret betydelige værdier i form af diverse aktiver: produktionsanlæg, trawlere, lagre, fordringer osv., således at hjemmestyret har rimelige muligheder for selv at komme i gang med at løse opgaverne inden for det grønlandske erhvervsliv.

Samtidig med at kompetence overføres til det grønlandske hjemmestyre, åbner lovforslagene på udmærket vis mulighed for, såfremt hjemmestyret måtte ønske det, at KGH fortsat vil kunne bistå med løsning af produktions- og salgsopgaver på Grønland.

Af lovforslagenes bemærkninger fremgår det, at der er uafklarede overgangsproblemer, når kompetencen overføres fra danske til grønlandske myndigheder. Det drejer sig her om garantier, staten har ydet, eller kontraktlige forpligtelser, som den danske stat hidtil har haft, men som fremover vil skulle opfyldes af det grønlandske hjemmestyre. Såfremt de personer, selskaber eller institutioner, som har sådanne aftaler med staten, ikke ønsker

disse overtaget af hjemmestyret, kan der, så vidt vi kan se af lovforslagenes bemærkninger, opstå problemer, men dette må vi nok se nærmere på i udvalget.

Endvidere ligger det ikke helt klart, hvad formålet er med den foreslåede § 4, stk. 2, i lovforslaget om ændring af lov om den kgl. grønlandske handel. Der står her, at ministeren for Grønland kan fastsætte regler om, at visse varer kun må indføres til Grønland af den kgl. grønlandske handel eller af andre, der har fået særlig tilladelse hertil af ministeren. Hvad der helt nøjagtigt ligger i denne bestemmelse, må vi også høre nærmere om i udvalget.

Med disse bemærkninger vil jeg tilkendegive det konservative folkepartis positive holdning til de tre lovforslag.

Povl Brøndsted (V):

KGHs rolle i det grønlandske samfund er jo igennem 1960erne, 1970erne og nu ind i 1980erne blevet mindre og mindre. Vi har set, hvordan handelsopgaverne i løbet af 1960erne blev overdraget til selvstyrende brugsforeninger eller til private i Grønland. Vi har set, hvordan andre aktiviteter lige så langsomt er gledet over til andre instansers varetagelse.

Ser vi på § 5 i hjemmestyreloven, er det jo en hensigt, at vi på alle områder skal prøve på at få de statsroller, som det danske samfund har haft, overført til hjemmestyret. Der er altså tale om en udvikling i lokaliseringpolitisk henseende fra det, der har været statslige opgaver i Danmark, til det, der skal være hjemmestyrets opgaver i lokalsamfundet.

Vi finder fra venstres side, at udviklingen er rigtig. Vi kan da også sige, at vi ønsker, at det skal kunne lykkes for det grønlandske samfund, det grønlandske hjemmestyre, at klare disse ikke uvæsentlige opgaver. Det er meget store produktionsenheder. Det er ikke alene bygninger og lagre, det er også trawlere og meget andet, der hermed overdrages til en ny ejerform, en ny driftsform. Det rummer vældige muligheder.

Det skal fra dansk side stærkt understreges, at der ikke i denne overdragelse ligger noget som helst ønske om, at vi fra dansk side skal spare. Både når det drejer sig om hovedloven – det mener jeg må være lovfors-